

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis in Epistolam B. Pauli I. Corinth. X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

Verba, confilia & opera secundum Deum, & in Deum ordinata. Si enim radix sancta, & rami. Si radix nutritur, fecundantur & rami. Radix autem, ut dixi, est charitas, qua operamur bonum, & unde habet opus, ut vocetur bonum. Inde enim surgit arboris fecunditas. Inde folia, flores & fructus generantur. Hoc est, inde verborum utilitas oritur, inde prudentia in consilio, inde sanctitas intentionis in opere lucet. Iuste igitur arbori comparatur homo, cuius omnia virent ex radice charitatis. Quam nobis semper adesse, virere, crescereque faciat Dominus noster Iesus Christus, qui est benedictus in secula, Amen.

DOMINICA IX. POST DOMINICAM S. TRINITATIS, Epistola B. Pauli Apostoli I. ad Corinth. X.

Non simus concupiscentes malorum, sicut & illi concupierunt. Neque idolatra efficiamini, sicut quidam ex ipsis, quemadmodum scriptum est: Sedis populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere. Neque fornicemur, sicut quidam ex ipsis fornicati sunt, & ceciderunt uno die viginti tria milia. Neque tentemus Christum, sicut quidam eorum tentauerunt, & a serpentibus perierunt. Neque murmuraueritis, sicut quidam eorum murmurauerunt, & perierunt a exterminatore. Hac autem omnia in figura contingebant illis. Scripta autem sunt ad correptionem nostram, in quos fines seculorum deuenerunt. Itaque quis se existimat stare, videat ne cadat. Tentatio vos non apprehendat, nisi humana. Fidelis autem Deus est, qui non patietur vos tentari supra id, quod potestis, sed faciet etiam cum tentatione prouentum, ut possitis sustinere.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Beatissimus Paulus Apostolus, ubi multa Dei beneficia ad Corinthios scribens, Iudæis exhibita recensuit, quæ in figura illis contingebant, ut beneficia Christianis eadem verè exhibenda significarent, tandem etiam Iudæorum taxat ingratitude, qui post transiitum maris rubri, post angelorum cibum illis præstitum, post potum spirituale ad promissam hereditatem non peruenierunt, sed peccatis illorum exigentibus perierunt in deserto, volens significare Christianis quoque similia mala parata, si post acceptam gratiam, post Eucharistiam, hoc est, corporis & sanguinis Christi sumptionem, si denique post alia beneficia permulta ingrati peccauerint. Iudæorum enim bona à Deo recepta, & mala per ingratitude suam perpessa nobis sunt in figuram, & ut caueamus, nos commonefaciunt. Sequitur itaque hodierna lectio. Non igitur simus concupiscentes malorum, dehortante nos quoque Ecclesiastico, ac dicente: Post concupiscentias tuas non eas. Quod quidam Iudæorum non fecerunt, qui cibos Aegypti, carnes scilicet, post manna per concupiscentiam perierunt. Nos verò concupiscentiis fratris & profligati iuxta rationem viuamus, ne similes simus incredulis & rebelibus illis, qui tentauerunt Deum in cordibus suis, ut peterent escas animabus suis.

YYY 2 Neque

T. V
21

Neque idololatraz, inquit, sicut quidam ex illis efficiamini, qui adorauerant vitulum aureum, dum Moses foret in monte quadraginta diebus & quadraginta noctibus, quemadmodum in Exodo scriptum est: Sedit populus manducare & bibere, & surrexerunt ludere, hoc est, post esum & potum ceperunt in vituli honorem ludos & choreas ducere. Neque fornicemur, sicut quidam eorum fornicati sunt, puta qui cum filiabus Madian de earum sacrificijs edentes, & adorantes earum deos, fornicati sunt. Quamobrem in violationem peccati ceciderunt in vna die viginti tria millia. Occisi autem sunt hi, qui peccauerunt, ab alijs fratribus suis filijs Israel, Mose id iubente. Neque tentemus Christum, sicut quidam eorum tentauerunt. Tentando Deum etiam Christum secundum diuinitatem tentauerunt. Christus enim Deus, & Patri coeternus est. Ideo ad Hebraeos dicit Apostolus: *Christus Iesus heri & hodie, spie & ante secula.* Nam dum filij Israel castra metarentur in Raphidim, vbi non erat aqua, iurgati sunt contra Mosem pro penuria aquae, & quod illos de Aegypto eduxisset in solitudinem, vbi non esset aqua, tentaueruntque Dominum, dicentes: Est ne Deus in nobis, an non? Propter perfidiam itaque hanc & diffidentiam, misit in illos Dominus ignitos serpentes, qui eos mordentes necarent, vt in Numeris legitur: Ideo dicitur his, quod a serpentibus perierunt. Neque murmuraueritis, aut contra Deum, aut contra superiores, praelatos, ac proximos vestros, sicut quidam Israelitarum murmurauerunt, & perierunt ab exterminatore, id est, ab Angelo percutiente, qui eos exterminauit de terra promissionis, non vt illos de terra quam ingressi essent eijceret, sed vt ultione praueinens eos, ne ingrederentur, praepediret. Saepenumero enim murmurauerunt contra Dominum & Mosem. Nam filij Core, Dathan quoque & Abiron, quos cum illorum filijs & habitaculis terra se aperiens deglutiuit, vniuersaque multitudo murmurauit, quorum magna saepe turba prostrata est in deserto, donec ad vniuersos omnes, quotquot de terra Aegypti exierant in deserto, per quadraginta annos consumpti sunt, praeter Caleph & Iosue. Hi soli ex numerosa illa multitudine, qui egressi de Aegypto fuerunt terram promissionis cum filijs eorum, qui in itinere perierant, in deserto natis introierunt. Haec autem omnia supplicia in figura illis contingebant, quae nobis significarent maiora tormenta parata, si illorum fuerimus imitati peccata. Scripta sunt autem propter nostram correctionem, vnde a peccatis eorum exemplo deterreamur. Propter nos, inquam, in quos fines seculorum, vltimaque mundi aetate deuenit, scripta sunt, qui haec lecturi sumus. Itaque nemo sit securus, sed qui etiam se existimat stare (Existimat, inquam, quia nescit, an stet, nec ne, & falli potest.) Videat tamen de futuro suo statu magis incertus, ne cadat. Itaque cauete, tamen si labi vos contingat, ne cadatis. Tentatio vos non apprehenda: hoc est, in consensum non pertrahat, nisi humana, puta quae est de culpis venialibus, & primis moribus peccatorum grauiorum, sine quibus leuioribus hic non viuatur. Ideo autem fit tentatio vestra humana, vt insidat sicut hominis crescatis ad meliora, non quo vitijs, vt daemones, succumbatis. Fidelis autem est Deus, & verax in promissione, qui dixit: *Et ego vobiscum sum vsque ad consummationem seculi,* quia non patietur vos tentari super vestras vires, siue naturae siue gratiae, sed faciet etiam cum tentatione pro-

uen
dan
uite
nat
prin
cede
ratur

R
die
licu
dam
requ
salu
per
sem
na, h
H
Q
nihil
stum
stus
per
las,
uar
ca
na c
dite
dam
man
quit
Qua
sano
mun
cum
dum
sunt
dite
min
inde
nisi

uentum, hoc est, vtilitatem in vobis operans, seu profectum spiritualement, dansq; vobis gratiam, fortitudinemq; resistendi, vt possitis sustinere. Nouit enim qui nostram quaerit vtilitatem, quando tentationis procellam finat exurgere, nouit quando & quomodo insurgentes debeat tempestates reprimere. Omnis namque tentatio, si opem non ferret Deus, vires nostras excederet. Iuxta vniuscuiusque igitur vires, tentationes & grauamina moderatur Deus, vt fortioribus maiora det praemia, infirmioribus leuiora.

EXEGESIS EVANGELII DOMINICAE IX.

post Dominicam Sanctae Trinitatis, Lucae XVI.

REst post Euangelium proxima superiori Dominica nobis pronunciatum, in quo non solum mala opera, sed sterilitas quoque reprobat, tur arboris, nec malefactores tantum, sed etiam arguuntur ociosi: hodie sequitur Euangelium, in quo consilium nobis datur, parabolicamq; similitudo, quomodo prudenter nobis prospiciamus ipsi nunc, ne confitemur, damnemurq; in egressu. Nunc igitur de ratione cogitemus reddenda, antequam rationis reddendae tempus adueniat. Nihil enim Dominus noster salutare tacet, sed consilia addit consilijs, quia misericordiam suam super nos semper effundere quaerit vberiore: hoc vnum cupiens quo nos semper inueniat dignos, in quos misericordiam, salutem, charitatem, dona, beneficiaque sua effundat. Itaque dicit:

Homo quidam erit diues, qui habebat villicum.

Quis iste fuerit homo, tametsi quorundam sententiae variare videantur, nihil tamen refert, cum idem maneat sensus. Nam alij dicunt Christum, alij Deum significari, aequa utrobique est expositio. Siquidem Christus cum sit Deus & homo, non minus propterea hic intelligitur, si quis per hominem velit intelligi Deum. De hoc Baruch scribit: Qui fecit stellas, hic Deus noster est. Et post haec in terris visus, & cum hominibus conuersatus est. Dicitur autem Deus Pater quoque homo, vt ibi: *Simile est regnum caelorum homini regi, qui fecit nuptias filio suo.* Propter benignitatem enim diuinae clementiae, qua nobis condescendit, nosque humaniter ac misericorditer tractat, non incongrue homo dicitur. Dicamus igitur: Homo quidam, hoc est, Christus erat diues. Sed quomodo, inquis, Christus, qui extremam hic paupertatem pertulit, homo erat diues? Audi: Cum esset diues, inquit Apostolus, pro nobis egenus factus est, vt eius inopia nos ditaremur. Quantum ad vsum attinet rerum temporalium, & iuxta humanam conuersationem, nihil in hoc mundo Christus proprium habuit, cuius tamen mundus erat, & omnia quae in eo sunt. Secundum diuinitatem namque eum Patre eadem est opulentia, eadem maiestas, vnaque plenitudo. Secundum diuinitatem quoque diues est in thesauris corporalibus. Cuius enim sunt omnia, qui nullius eget, solus beatus, & in se perfectus, quomodo hic diues dici non debet, si quispiam vocandus est diues? Ipse igitur solus est Dominus rerum temporalium: nos vero tantum eius sumus dispensatores. Deinde, quomodo egenus potuit fieri iuxta assumptam naturam humanam, nisi qui ante fuerit diues? sicut Apostolus dicit: Cum esset diues, pro nobis egenus.

Homo hic diues quis fuerit. Baruch 3.

Math. 22.

Christus quomodo fuerit diues. 1. Cor. 2.

Ioan. 1.

1. Cor. 2.

YYY 3 egenus